

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/352/2020
Identifikačné číslo spisu:	8316207677
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:8316207677.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne N. R., bývajúcej v J., Y. C. XX/XX, zastúpenej JUDr. Lukášom Polákom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 137, proti žalovanej TOZIDENT, s.r.o., so sídlom v Humennom, ul. 1. mája 6205/25, zastúpenej JUDr. Štefanom Práznovským, advokátom so sídlom v Humennom, ul. 26. novembra 1, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 7C/161/2016, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 25. augusta 2020 sp. zn. 3Co/24/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné medzitým rozsudkom z 9. septembra 2019 č. k. 7C/161/2016-238 v spojení s opravným uznesením z 1. apríla 2020 č. k. 7C/161/2016-281 určil, že žalobkyni patrí právo na náhradu škody za bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia spôsobenej poskytnutím zdravotnej starostlivosti non lege artis žalovanou v období od 20. augusta 2011 do 3. septembra 2014. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 2 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 3, 5, § 6 ods. 1, 2 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, § 98 ods. 6 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve, § 3, § 11, § 16, § 420 ods. 1, § 415, § 442 ods. 1, § 444 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že žalobkyňa absolvovala u žalovanej štyri zákroky, z toho tri boli zásahom do kosti a v jednom prípade išlo o operáciu v mäkkých tkanivách. Terapia sa začala 20. augusta 2014, kedy boli chirurgicky extrahované všetky zuby v dolnej čelusti, o dva dni neskôr bol odstránený vľavý hrebeň z alveolárneho výbežku vpravo i vľavo a 27. augusta 2014 boli extrahované všetky zuby v hornej čelusti. Po extrakcii zubu 21 došlo ku komplikácii, ktorú lekár riešil vypustením hnisu, výplachom peroxidom a zavedením drénu. Zo znaleckého posudku znalca N.. Z. J., F.. vyplynulo, že spôsob odstraňovania fixných náhrad ako celku v rozsahu 6 dolných zubov a 6 horných zubov dlátom, kladivom a tzv. Beinovou pákou, ako to bolo urobené, nie je prípustné. Taktiež nie je prípustné pristúpiť

k chirurgickej extrakcii s odklonením mukoperiostálneho laloka uvedených zubov, ktoré sú kývavé a dajú sa ľahko extrahovať, pretože majú poškodený parodont, je to postup non lege artis. Extrakcia zuba č. 37 odklopením mukoperiostálneho laloka bol neadekvátne použitý a bol urobený non lege artis. Operácia - odstránenie uzdičky v oblasti hornej ústnej predsiene 11 dní po extrakciách horných zubov bola časovo zle zvolená, odstránenie malo byť urobené v deň extrakcie horných zubov. Súd prvej inštancie vyvodil záver, že zhoršenie zdravotného stavu žalobkyne nastalo ako dôsledkov nesprávneho poskytnutia zdravotnej starostlivosti žalovanou, keď zákonom stanovené predpoklady pre vznik objektívnej zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkyne boli naplnené, bola preukázaná existencia ujmy v jej osobnostnej integrite, príčinná súvislosť medzi nimi a aj protiprávne konanie žalovanej, ktorá postupovala pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti v rozpore s objektívnym právom. Súd prvej inštancie preto návrh žalobkyne rozhodnúť medzitýmným rozsudkom o existencii jej nároku na náhradu škody titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vyhovel.

2. Krajský súd v Prešove na odvolanie žalovanej rozsudkom zo 25. augusta 2020 sp. zn. 3Co/24/2020 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením potvrdil ako vecne správny. Konštatoval, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil a s odôvodnením jeho rozhodnutia, ktoré považoval za dostatočné a presvedčivé, sa v celom rozsahu stotožnil. Súhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že zo strany žalovanej bola zdravotná starostlivosť poskytnutá nesprávne v rozpore so povinnosťami poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a v dôsledku takto poskytnutej zdravotnej starostlivosti došlo k zhoršeniu zdravotného stavu žalobkyne, čo si vyžiadalo ďalšie ošetrenia u iných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. K námietke žalovanej týkajúcej sa jej pasívnej vecnej legítimácie odvolací súd uviedol, že výsledky vykonaného dokazovania nepochybne preukazujú, že v zdravotníckom zariadení žalovanej žalobkyňa absolvovala štyri zákroky, z toho tri boli so zásahom do kostí, v jednom išlo o operáciu v mäkkých tkanivách, operácie boli realizované v krátkych časových intervaloch a následne žalobkyňa absolvovala kontroly operačných rán. Uzavrel, že žalovaná porušila svoje povinnosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, čo zakladá jej zodpovednosť za spôsobenú škodu spôsobenú žalobkyni na zdraví.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Namietala, že odvolací súd sa nezaoberal a ani nezaujal stanovisko k jej námietkam vo vzťahu k určení základu veci - že nie sú vôbec dané podmienky na jeho stanovenie a aj napriek tomu ho určil. Poukázala na konštatovanie znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, že „žalobkyňa v rozhodnom čase trpela ťažkou paradontitídou a medicínsky sa nedá presne stanoviť a ani sa to už nikdy nebude dať, k akému poškodeniu nevhodným spôsobom extrakcie zubov došlo. Je nutné uviesť, že pri ťažkej paradontitíde, akú mala pacientka, by neboli u nej nikdy ideálne podmienky na kvalitnú retenciu (uchytenie) protézy a bolo by i tak nutné operačné prehlbovanie ústnej predsiene“. Bola názoru, že v danom prípade stanoviť základ nároku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia by bolo zmaťočné. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu i súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu žalobkyne uviedla, že žalovaná vo svojom dovolaní nešpecifikuje v čom mal spočívať nesprávny procesný postup súdov, ako a čím malo dôjsť k znemožneniu uskutočňovania jej patriacich procesných práv a už vôbec nešpecifikuje rozsah tohto znemožnenia, ktorý by dosiahol úroveň porušenia práva na spravodlivý proces. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie žalovanej treba ako procesne neprípustné odmietnuť (§ 447 písm. c/ CSP).

6. Právo na prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútne. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok a tejto jeho mimoriadnej povahe zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, prísne regulovanej Civilným sporovým poriadkom. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa, pričom prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním.

7. Žalobkyňa prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, keď tvrdí, že postupom súdov oboch nižších inštancií došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces tým, že sa nedostatočne vysporiadávajú so všetkými jej námietkami, v dôsledku čoho sú arbitrárne a nepreskúmateľné.

8. Podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

10. Princípu práva na spravodlivý proces zodpovedá právo účastníka na určitú kvalitu súdneho rozhodnutia a povinnosť súdu svoje rozhodnutie riadne odôvodniť. Súd sa teda musí zaoberať účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, III. ÚS 47/2019, IV. ÚS 372/2020, 1Cdo/213/2019, 2Cdo/190/2019, 3Cdo/168/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 6Cdo/33/2020, 7Cdo/308/2019, 8Cdo/152/2018).

10.1. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Súdov oboch nižších inštancií v odôvodneniach svojich rozhodnutí podrobne popisali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlili, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdili, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, a zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktorý v spätosti s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich organickú, kompletizujúcu jednotu) sa vysporiadava so všetkými podstatnými odvolacími námietkami žalovanej a ostatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Z odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií vyplýva, že vyplýva, že žalobkyňa 5. decembra 2014 žiadala o prešetrenie postupu poskytovateľa zdravotnej starostlivosti Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý v Oznámení o výsledku prešetrenia uviedol, že zdravotná starostlivosť v stomatologickej ambulancii N.. P. L. nebola žalobkyni poskytnutá správne. Diagnostické, terapeutické a časové postupy neboli v súlade so štandardnými postupmi a súčasnými odbornými poznatkami. Uvedenými nedostatkami bolo porušené ust. § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je poskytovateľ povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Odvolací súd taktiež vychádzal zo znaleckého posudku znalca N.. Z. J., F., z ktorého vyplýva, že „žalovaná nevykonala správne všetky diagnostické a terapeutické výkony, ktoré vykonať mohla. Súdnym znalec vo svojom znaleckom posudku uviedol, že žalobkyňa zle znášala bolesť. Mala byť informovaná aj o možnosti poskytnúť jej pri stomatologických výkonoch celkovú anestézu na pracoviskách, na ktorých je to možné a nerobiť opakované bolestivé výkony za každú cenu. K operácii vlnajúceho hrebeňa sa súdny znalec nevedel vyjadriť, nakoľko jej opis bol medicínsky nezrozumiteľný. Uviedol však, že z medicínskeho hľadiska nebolo vhodné túto operáciu vykonávať dva dni po extrakciách zubov, keďže pooperačné rany ešte neboli zahojené. Navyše informovaný súhlas žalobkyne považuje za nedostatočný,

keďže išlo len o všeobecný a nekonkrétny text tzv. „informovaného súhlasu“ a iný záznam o informovanom súhlase žalovaná nepredložila“. Je z nich zrejmé, z akých právnych úvah súdy vychádzali, keď dospeli k záveru, že žalovaná porušila svoje povinnosti pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, čo zakladá jej zodpovednosť za spôsobenú škodu na zdraví žalobkyne. Ich myšlienkový postup je dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijali.

10.2. Z uvedeného je teda zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalovaná sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že žalovaná neopodstatnene vytyka, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom porušil jej právo na spravodlivý proces, a preto prípustnosť jej dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno vyvodiť.

12. Na základe vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalovanej, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

13. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a zásadou úspechu žalovanej v dovolacom konaní, ktorej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyni v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.